

САҢА КИИНЭ

Классиканы буюртулаабатылар // «Дыкти саас» киинэ туһунан санаалар

Ааспыт өрөбүлүргэ «Дыкти саас» киинэ буортулаабыт. Классиканы буюртулаабатахтар, суруйааччы айымньытыгар болгомтолоохтук сыһыаннаспыттар дин астынан табыстым. Аан дойду киинэтин историйатыгар бэртээхэй айымньыны буюртулаабыт түгэнэрэ элбэх буюлааччы.

Саха киинэте сайдан эрэрин бары да билэ-көрө сыдыабыт. Биллэн турар, киинэ устарга биһиэхэ үтүмэн үп көрүлүбэт буюлаба. Ол да иһин киинэ хаачыстыбата араас. Кипи «көрбөтөүм да буюлар» диір киинэлэрэ бааллар. Дьонго туох да үтүө санааны сахпат, толкуйта түһэрдэт, олохох кулабаны эрэ булан көрдөрөр киинэлэр суох буюлабахтар. Онуоха утаран, саха литературатын кылаан чыпчаала буюлбут айымньыларын кылаан чыпчаала буюлбут айымньыларын көрдөрөр буюлар, саха дьонулар үтүө бэлэх буюлу этэ дин санаа урут-уруктуттан баар.

Онон бу «Дыкти саас» – сабалааһын эрэ. Режиссер Никита Аржаков Далан айымньыларынан өссө элбэх киинэ устар бабалааһын, «Тыгын Дархан» айымньытын киинэ үлэтигэр сырдык ыраллааһын биллэрбитэ. «Дыкти саас» Василий Яковлев-Далан 85 сааһыгар, айымньы суруллубута 35 сылын көрсө киинэ экранна тахсыбыта ордук көрөх-сабыллаах.

Киинэ 70-с сыллар сабаланыылара, тыа сириг кенөн, эрэр олобо көстөр. Көрөөччү очуотообу кэмтэ кириэн хаалар, итэбэйэр. Танастара-салтара, дыялар-уоттара да очуотообу кэмтэ сөл түбэйэр. Ол быһыылар отучча сылтан соччолоох өнүйбэтэхпит эбит дин киһи сонньуйар. Сүрүннээн тасан тапталын туһулар туруулаһыта, Баай Болпуктуун кирисинтэ, оболор сыһыаннаһара көстөр.

Режиссер саһантэ суогу эбэн, сытырхатан биэрбитэ эмиэ баар. Холобур, Толя Попов Айтаба сыһыана, ардах анныгар тасанньынын охсулуута, уо.д.а. Бу аныгы олобу кытта тэҥнээн көрүү буюлар. Билигинтэ кэмтэ үбү-харчыны таһара онтоостон үһүү үксээтэ. Ыһчат билигин туохха дьулуһарын, кимизэ тэҥнэлэрин билбэт. Онон ыһчат бу киинэни көрөн баран, бэйэтигэр түмүк онтоостон сеп эбит.

Оруолларга АГИКИ устуууоннара оонньообуттар. Сүрүн герой тасаны оонньообут Гаврил Менкяровы «ДЕТСАТ» киинэлэринэн билбэбит. Кини бу оруолу итэбэтиллээхтик оонньоото. Бары даһаны дук-дах туттубакка үчүгэйдик оонньообуттарын бэлиэтиэххэ наада.

Бу кэннэ саха тыллаах барыта бу киинэни классика курдук көрүөн наада эбит дин түмүккэ кэлиим. Киинэ арантаһа таһсан, бары киинэ театрдарыгар көстүбэтэбэ, үчүгэйдик ырытылыбатаһа хомолтолоох.

Ангелина ВАСИЛЬЕВА.